

Merlet

Edició Digital

Butlletí informatiu del Museu de Terrassa

2n SEMESTRE DE 2014 - Núm 45

45

Museu de Terrassa

EL MUSEU
DE TERRASSA
US DESITJA
BONES
FESTES!

*Retaule de la Mare de Déu del Roser.
La Nativitat. Final del segle XVI
Originalment ubicat al transsepte nord de
l'església de Santa Maria de la Seu d'Ègara.
Pintura a l'oli sobre fusta*

LES EXPOSICIONS

MdT 22391

Fins a l'1 de març de 2015 podeu visitar l'exposició temporal de llarga durada **"Una història de rajoles. La col·lecció del Museu de Terrassa"**.

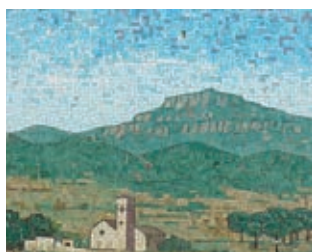
Des de la inauguració unes 4.500 persones han passat per la Sala del Tinellet del Castell Cartoixa de Vallparadís.

El Museu ofereix la possibilitat de fer visites guiades. Podeu sol·licitar informació al 93 739 70 72.

A la venda trobareu el Catàleg núm. 22 que podeu adquirir a les seccions del Museu de Terrassa (preu: 10 €).

Al voltant de la celebració de la festivitat de Tots Sants, la Societat Municipal de Serveis Funeraris de Terrassa S.A. va organitzar diversos actes i serveis.

A l'entrada del cementiri es va instal·lar, del 18 d'octubre al 2 de novembre, l'exposició **"Passeig pels mosaics del Cementiri"**, produïda pel Museu de Terrassa. A l'època romana, els mosaics van arribar al seu màxim perfeccionament. No va ser però fins a l'aparició del cristianisme (s. IV i V) que s'inicia el mosaic funerari amb la presència de símbols iconogràfics cristians. Santiago Padrós (1918-1971) va recuperar la iconografia religiosa del món paleocristià com el crismó, la creu, el colom, la branca d'olivera...

El seu taller va ser el bressol d'aprenentatge d'una generació de mosaïcistes locals com Ramón Fonollosa, Cristóbal Picón, Rossend Gibert ...

Cap als anys seixanta i setanta, aquests artistes van realitzar composicions figuratives, paisatgístiques i religioses. Aproximadament unes 5.000 persones la van visitar.

Els dies 26 d'octubre i 2 de novembre es van oferir dues visites comentades gratuïtes que van comptar amb la participació de 48 persones.

La mostra i el recorregut guiat permet conèixer una cinquantena d'exemples funeraris (tombes, panteons i nínxols) decorats amb mosaics.

La Funerària va editar un fullet informatiu amb l'itinerari marcat.

L'exposició **"L'arqueologia de la mort"** produïda l'any passat pel Museu de Terrassa amb la col·laboració de la Funerària, està itinerant per algunes biblioteques de la bct xarxa: la Biblioteca Central de Terrassa, la Biblioteca del Districte 3 i la Biblioteca del districte 6.

Exposicions virtuals

S'està treballant en la propera exposició virtual del Museu de Terrassa: **"Una història de rajoles. La col·lecció del Museu de Terrassa"** que es presentarà al públic just quan finalitzi la mostra.

Us recordem que a la pàgina web del Museu de Terrassa (www.terrassa.cat/museu) podreu visitar les altres dues propostes: **"La riuada del 1962 a Terrassa. L'abans i el després de la ciutat"** i **"Terrassa inspira. Obra artística del fons del Museu dels segles XX i XXI amb la ciutat i el seu entorn com a motiu"**.

SERVEI EDUCATIU

Concert dels infants dels tallers a la residència de gent gran Aurora.

Un estiu més, el Museu va programar activitats adreçades al públic infantil i familiar. Al cicle **“La mainada al Museu”** hi van participar 218 persones i 344 infants van assistir als tallers del programa **“Passa l'estiu al Museu”**.

El Servei Educatiu va presentar la **Guia d'Activitats didàctiques del Museu de Terrassa (curs 2014-2015)** amb 51 propostes dividides en visites, itineraris, tallers, activitats teatralitzades i activitats en llengua estrangera. Aquest any s'ha renovat l'activitat “Una casa molt alegre”, gràcies al patrocini de l'Associació de Veïns del Centre de Terrassa. Si esteu interessats en participar en alguna activitat podeu demanar informació trucant al 93 739 70 72.

Dins del període de vacances de **Nadal**, el Museu ha programat diverses **activitats infantils i familiars**.

LES COL·LECCIONS

Últims ingressos del Museu de Terrassa

Donacions:

El Museu de Terrassa ha rebut tres donacions que volem destacar:

- L'artista local, Teresa Jordà Vitó (Terrassa, 1943), ha donat una aquarel·la realitzada l'any 2012 en la que s'hi representa un edifici patrimonial de la ciutat, el Magatzem Joaquim Alegre (actualment, seu de l'Arxiu Tobella).

Aquesta pintora, llicenciada en Belles Arts per la Universitat de Barcelona, té una intensa trajectòria artística a les seves espatlles. Al llarg de la seva carrera

ha participat en nombroses exposicions individuals i col·lectives i ha rebut nombrosos reconeixements i distincions. Principalment és coneguda per la seva vessant d'aquarel·lista, tot i que també ha destacat en el camp del disseny gràfic, el disseny editorial i la docència artística.

El Museu de Terrassa, actualment, disposa de 35 obres d'aquesta artista: una pintura a l'oli de la seva primera etapa, un conjunt de cinc litografies, 20 electrografies i 13 aquarel·les. La donació aporta al nostre fons una obra realitzada en els darrers temps, període que fins al moment no hi estava representat.

- La Sussietat de l'Embut ha donat vint cartells arran de la dissolució de l'entitat. D'aquests, 16 són les proves originals que van entregar els artistes pel concurs de cartells de Carnestoltes entre els anys 1993 i 2013 i quatre són pòsters impresos entre els anys 1988 i 1992.

La donació ens ajuda a documentar, mitjançant les obres originals, la icona dels diferents Carnestoltes celebrats a la ciutat. Així mateix, l'ingrés complementa la col·lecció de cartells del Carnestoltes ja existents en el fons del Museu de Terrassa.

- El Museu de Terrassa ha rebut quatre pintures a l'oli de Maria Rosa Avellaneda i Mañosas (Terrassa, 1931), artista local i filla del conegut dibuixant Mateu Avellaneda i Cañadell. Les obres són quatre paisatges, tres d'urbans i un de natural. Els títols de les peces són: Castell Cartoixa de Vallparadís, Carrer Gavatxons, Plaça Salvador Espriu i Sant Llorenç.

Les pintures de la Maria Rosa destaquen per l'ús vigorós del traç del pinzell i un llenguatge d'arrel postimpressionista on el color és emprat per donar lluminositat al quadre. L'artista cultiva, bàsicament, el gènere del paisatge i recrea principalment diferents ambients de la seva ciutat natal i del seu entorn.

En el nostre fons, actualment, hi ha dues pintures d'aquesta artista, un paisatge natural (on hi apareix el Montcau) i un altre d'urbà, amb el carrer Baldrich de Terrassa. La donació completa la representació d'aquesta artista la nostra col·lecció.

Préstecs:

- El Museu de Terrassa ha deixat diverses peces per a l'exposició "Ferran Canyameres. Les sub_versions de la literatura", comissariada per Joaquim Noguero, professor de la URL. La mostra ha tingut lloc a l'Arxiu Històric Comarcal de Terrassa entre els dies 8 d'octubre i 12 de desembre.

- El Museu de Terrassa ha deixat, en préstec temporal, una obra de Josep Llimona per a l'exposició "Josep Llimona, 150 anys" que se celebra al Museu Europeu d'Art Modern (MEAM) de Barcelona i que es podrà visitar fins a l'1 de març de 2015.

Es tracta d'una escultura de marbre representant el bust d'un personatge masculí identificat per Rafael Aroztegui com a Miquel Vinyals i Galí. La peça està datada el 1892 i signada pel propi Llimona, a la part posterior de l'espatlla esquerra.

Aquesta obra fou ingressada als fons municipals per la Junta de Museus de Terrassa, procedent de les confiscacions que es varen dur a terme durant la Guerra Civil espanyola (1936-1939).

- L'Arxiu Històric Comarcal de Terrassa, en motiu de la Fira "Terrassa de Vins", va organitzar una mostra de documents a l'entorn de la història desconeguda de Pau Galí, terrassenc i primer productor de vi escumós català. La mostra de documents estava acompanyada d'una peça del Museu de Terrassa, concretament una ampolla de vi de Vins Parellada, datada la primera meitat del segle XX.

LES NOTÍCIES DEL MUSEU

El Museu valora positivament les **jornades de portes obertes** a la Casa Alegre de Sagrera, al Castell Cartoixa de Vallparadís i a la Seu d'Ègara. Esglésies de Sant Pere que s'han realitzat durant l'any 2014. L'any 2015 se'n seguiran programant (el primer cap de setmana de cada mes, el Dia Internacional dels Museus, Festa Major, les Jornades europees de patrimoni a Catalunya, ...). Podreu consultar el calendari a la pàgina web: www.terrassa.cat/museu.

Al llarg d'aquest any la ciutat de Terrassa ha acollit el **I Cicle de Cultura medieval de Terrassa**, amb l'objectiu de donar a conèixer la riquesa i diversitat d'aquest

període històric, que abasta del segle IV al segle XV. Des del Museu s'han proposat 11 activitats diferents (visites guiades, itineraris, tallers, concerts) que han comptat amb la participació de 771 persones.

Del 4 al 7 de setembre varem participar a la **trobada de la xarxa europea Art Nouveau Network a Riga (Letònia)**. Es van celebrar les reunions plenàries, l'assemblea general, el laboratori històric, una sessió formativa relacionada amb l'accessibilitat de les persones cegues i de baixa visió al patrimoni i unes visites per conèixer l'Art Nouveau local.

El dijous 25 de setembre es va celebrar, a la Casa Alegre de Sagrera, la conferència **“Ferran Canyameres dins la cultura catalana del segle XX”** a càrrec de Gustau Erill, dins del cicle “Ferran Canyameres. 50 anys després” organitzat per l'Arxiu Històric i Comarcal de Terrassa. Hi van assistir 38 persones.

Els dies 26, 27 i 28 de setembre se celebren les **Jornades europees de Patrimoni a Catalunya**. Es programen diverses activitats que compten amb el patrocini de l'Associació de Veïns del Centre de Terrassa:

- Portes obertes al Castell Cartoixa de Vallparadís (400 visitants), a la Casa Alegre de Sagrera (259 persones) i a la Seu d'Ègara. Esglésies de Sant Pere (547 visitants)

- Dues sessions de l'activitat familiar: Hi havia una vegada ... una torre en un palau (53 persones)

- Dues sessions de la visita a la Torre del Palau i a la vila medieval (38 participants)

El dilluns 6 d'octubre, les esglésies de Sant Pere van acollir la **I Jornada Tècnica Art i Patrimoni de la Seu d'Ègara** amb el títol “Les pintures murals

romàniques de Sant Tomàs Becket. Recerca i darrers descobriments”, organitzada pel Museu de Terrassa amb la col·laboració de “Magistri Cataloniae. Artistes, patrons i públic: Catalunya i el Mediterrani (segles XI-XV)” de la Universitat Autònoma de Barcelona, el Museu Episcopal de Vic, el CETEC-Patrimoni (IQS-UAB) i el Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya. Es van inscriure 71 persones.

La Casa Alegre de Sagrera va acollir, el 28 d'octubre, la presentació de la campanya **Tardor de caça i bolet**. Hi van assistir 150 persones.

El dijous 30 d'octubre es va realitzar un **simulacre d'incendis al Castell Cartoixa de Vallparadís**. Que permet treballar en les accions a portar a terme davant una situació d'emergència, tot posant-les a prova per poder-les corregir i/o millorar.

El 7 de novembre, dos membres de la **xarxa d'Art Nouveau de Bad Naunheim (Alemanya)** van visitar Terrassa per conèixer el patrimoni industrial modernista.

Personal del Museu de Terrassa va participar en la **XXVII Jornada de la Xarxa de Museus Locals** (12 de novembre): “El patrimoni cultural local des del museu: els reptes d'una gestió” que es va realitzar al Museu Torre Balldovina de Santa Coloma de Gramanet.

El **taller Eines i foc** programat pel 16 de novembre es va haver d'anul·lar per manca d'inscripcions.

El divendres 21 de novembre, el Museu de Terrassa participa en el **congrés: “Mort i resurrecció en l'antiguitat**

cristiana. Recerques patristiques interuniversitàries de les facultats de teologia de Barcelona, Lió i Tolosa. De la mort a la vida. Història, litúrgia i pensament”.

Hi presenta la comunicació: “Distribució dels espais funeraris a la seu episcopal d'Ègara (segles IV - VIII), a càrrec de M. Gemma Garcia, Francesc Tuset i Antonio Moro (arqueòleg-conservador del MdT).

Relacionada amb l'exposició de rajoles, el diumenge 23 de novembre es va realitzar la **visita al claustre del convent de Sant Francesc**. Hi van participar 23 persones.

El 30 de novembre es programa una nova sessió de l'**Itinerari de la Guerra Civil a Terrassa**, que va comptar amb 37 assistents. L'activitat estava relacionada amb la commemoració del 75è aniversari de l'exili republicà.

El 9 de desembre, personal del Museu participa en la **X Jornada de Patrimoni Cultural La Padra: “Xarxes de cooperació de museus i patrimoni”**.

L'11 de desembre el Museu participa en l'**Assemblea de la Xarxa d'Entitats TerrassaEduca** que es realitza a l'Arxiu Històric i Comarcal de Terrassa.

Dins dels actes de celebració del Dia Internacional de les persones amb discapacitat, el Museu va programar la visita **“La Seu d'Ègara a les teves mans”** (13 de desembre) però al final es va haver d'anul·lar per manca d'inscripcions.

ÉS NOTÍCIA A LA SEU D'ÈGARA ...

El 5 de novembre van finalitzar les tasques per penjar el retaule dels sants Abdó i Senén i els sants metges, Cosme i Damià, obra de Jaume Huguet (1460- 1461). S'ha instal·lat, sobre un suport metàl·lic, al transsepte nord de l'església de Santa Maria. Amb motiu de les obres de rehabilitació de l'església de Sant Pere, l'abril de 2013 es va retirar el retaule i es va aprofitar per practicar-li algunes tasques de neteja i restauració.

El dia 11 de novembre, es va procedir al lliurament definitiu de l'obra de consolidació i restauració de l'església de Sant Pere de Terrassa amb la presència de la direcció d'obra, l'empresa adjudicatària dels treballs (Urcotex), els representants del govern central (arquitecte i interventor de la delegació d'Hisenda de Barcelona i l'arquitecta del IPCE-Ministeri de Cultura), la parròquia de Sant Pere i Museu de Terrassa.

El **cicle “Nadal a la Seu”** presenta un seguit de propostes realitzades al voltant de la temàtica nadalenca i patrimonial, organitzades per diverses

entitats culturals, parròquia, serveis municipals, bisbat, agents culturals, ...: pessebre vivent, concerts, etc.

- dijous 11 de desembre a les 20.30 h: Concert de Nadal a càrrec del grup Gospelins · 237 persones
- els dies 19, 20 i 21 de desembre, de 18 a 21 hores: El misteri de Nadal a la Seu d'Ègara · 1.346 persones
- divendres 19 de desembre a les 22 h: concert “Un Món de Nadales” a càrrec de Cris Juanico · 128 assistents
- dissabte 20 de desembre a les 22 h: concert a càrrec del grup celta-folk: “O val das mouras canta Rosalía” · 39 persones
- diumenge 21 de desembre a les 18 h: concert “El cant de la Sibila i altres cançons de Nadal” a càrrec de Maria del Mar Bonet · 167 assistents

NOUS PROJECTES

Amb l'objectiu de millorar l'accessibilitat al museu al col·lectiu de persones sordes, la Casa Alegre de Sagrera incorpora un nou element a la maqueta de “La Mirada Tàctil”: uns **vídeos amb interpretació en llengua de signes en català i subtítols** explicant la història i alguns elements d'aquest immoble. Aquestes gravacions han estat realitzades per la Diputació de Barcelona i compten amb l'assessorament de la Federació de Sords de Catalunya (FESOCA). L'organisme provincial ha realitzat aquests vídeos per a 18 museus de la província. Els vídeos es troben en el Youtube i a més, es poden capturar amb els codis QR que s'han instal·lat a la maqueta. El mòdul tàctil, compta amb retolació amb macro caràcters i braille transparent.

Properament es posarà en marxa el **Passaport de Museus del Vallès Occidental** que us permetrà fer un recorregut per apropar-vos al patrimoni històric i artístic de diferents poblacions de la comarca.

L'integren els museus de la Pagesia de Castellbisbal, el Museu i Poblament Ibèric de Ca n'Oliver de Cerdanyola, el Museu d'Art de Cerdanyola, el Museu Municipal

de Montcada, el Centre d'Interpretació del Patrimoni Molí d'en Rata de Ripollet, el Museu Municipal Castell (MMUC) de Rubí, el Museu d'Art de Sabadell, el Museu d'Història de Sabadell, el Museu del Monestir de Sant Cugat del Vallès, el Museu del Tapís Contemporani de Sant Cugat del Vallès i el Museu de Terrassa, amb les seccions del Castell Cartoixa de Vallparadís i la Seu d'Ègara. Esglésies de Sant Pere.

Aquest document permetrà beneficiar-se de descomptes i regals.

Us convidem a visitar el perfil de facebook del Museu de Terrassa: <http://www.facebook.com/museudeterrassa>

Totes les persones que desitgeu rebre informació per correu electrònic dels actes que organitza el Museu de Terrassa ens ho podeu comunicar enviant un correu a l'adreça electrònica: museudeterrassa@terrassa.cat.

L'AGENDA DEL MUSEU

Degut al gran interès generat, el Museu programa una **nova sessió de l'itinerari de la Guerra civil a Terrassa**. Es farà el diumenge 25 de gener a les 11 h del matí. L'activitat recorre diversos espais de la ciutat que van jugar un paper destacat durant la Guerra civil, com són per exemple el Vapor Ventalló, el Gran Casino, el Círcol Egarenc o l'Ajuntament. S'explicaran els principals esdeveniments i com es vivia a Terrassa durant el conflicte bèl·lic. Cal inscripció prèvia. Informació i inscripcions al 93 739 70 72, de dilluns a divendres, de 9 a 14 h.

CALAIX DE SASTRE

A TERRASSA

Casa Soler i Palet (Font Vella, 28 - 08221 Terrassa - tel. 93 783 27 11 - www.terrassa.cat/cultura)

• Exposició **“Solament mirar”** de Rosanna Fontanet - del 29 de novembre al 7 de gener de 2015

Centre Cultural Terrassa (Rambla d'Ègara, 340 - 08221 Terrassa - tel. 93 780 41 22 - www.fundacioct.cat)

• Exposició permanent **“Col·lecció de la Fundació Cultural Caixa de Terrassa”**

• Exposició permanent **“Les escultures del jardí”**

Centre de Documentació i Museu Tèxtil (Carrer de Salmerón, 25 - 08222 Terrassa - 937315202 - <http://www.cdmt.es>)

• Exposició semi-permanent **“Retalls d'ahir i d'avui”**

• Exposició **“Marroc: colors del desert”** - fins al 15/03/2015

• Exposició **“Personnel I”** de Teresa Puig a l'Espai Zero - fins a l'abril de 2015

Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (Rambla d'Ègara, 270 - 08221 Terrassa - tel. 93 736 89 66 - www.mnactec.cat)

• Exposicions **“Viva Montesa”** i **“Campions del motociclisme”** a l'espai renovat “nou transport mNACTEC”

• Exposició permanent **“Homo faber”**

Sala Muncunill (Plaça Didó, 3 - 08221 Terrassa - tel. 93 783 27 11 - www.terrassa.cat/artsvisuals)

• Exposició **“Topografies; Atlas Mèdic-Artístic”** de Laia Martí Puig i Cori Mercadé - del 15 de novembre de 2014 al 4 de gener de 2015

• Exposició **“Barris creatius”** - del 15 de gener al 15 de febrer de 2015

A l'Espai de la Sala Muncunill

- Exposició **“Un final intuïdo”** a càrrec de Leonor Serrano Rivas · del 29 de novembre al 7 de gener de 2015
- Exposició **“La música expuesta (Taller)”** d'Eloy Fernández Porta · del 12 de gener al 16 de febrer de 2015

ALTRES

- Nova presentació de la **col·lecció d'Art Modern del Museu Nacional d'Art de Catalunya**
- Exposició permanent del recent inaugurat **Museu del Disseny de Barcelona**
- Exposició **“La bellesa captiva. Petits tresors del Museu del Prado”** al CaixaForum Barcelona · fins al 5 de gener de 2015
- Exposició **“El Greco. La mirada de Rusiñol”** a la seu de la Fundació Godia (Diputació, 250) de Barcelona · fins al 2 de febrer de 2015
- Exposició **“Barcelona, zona neutral (1914-1918)”** a la fundació Joan Miró · fins al 15 de febrer de 2015
- Exposició **“CCOO: 50 anys d'història de Catalunya”** al Museu d'Història de Catalunya · fins al 20 de febrer de 2015
- Exposició **“Casagemas. L'artista sota el mite”** al **Museu Nacional d'Art de Catalunya** · fins al 22 de febrer de 2015
- Exposició **“Els iapodes, un poble desconegut. Col·leccions del Museu Arqueològic de Zagreb”** al Museu d'Arqueologia de Catalunya (Girona) · fins a l'1 de març de 2015
- Exposició **“Dánae, Venus y Adonis. Las primeras poesías de Tiziano para Felipe II”** al Museu Nacional del Prado · fins a l'1 de març de 2015
- Exposició **“El retrato en la colecciones reales. De Juan de Flandes a Antonio López”** al Palacio Real de Madrid · fins al 19 d'abril de 2015
- Exposició **“El arte de nuestro tiempo. Obras maestras de las Colecciones Guggenheim”** al Guggenheim de Bilbao · fins al 3 de maig de 2015

EN LÍNIA

En aquesta ocasió us recomanarem algunes aplicacions sobre art i museus que podeu descarregar en els vostres telèfons mòbils intel·ligents:

All City Street Art

Aplicació gratuïta dedicada a l'art urbà i de carrer realitzat sovint per persones anònimes. Una atractiva manera de descobrir els grafitis i art urbà de forma divertida. Trobareu plànols de situació de les obres

d'arreu del món, amb una galeria d'imatges i un registre dels artistes més actuals. Pots contribuir pujant imatges i informacions. En anglès.

Art Authority

Aquesta APP, de pagament, conté unes 60.000 obres de diferents èpoques. Es tracta d'una galeria d'art de tots els temps que permet accedir a informacions d'artistes (més de mil), èpoques i moviments pictòrics. És molt atractiva a nivell visual i permet submergir-se en una imatge per observar fins al més petit detall (efecte Ken Burns). Els textos són en anglès. Disponible per sistema IOS.

Blinkster

Aquesta eina permet identificar imatges. Fent una foto d'un objecte (escultura, fotografia, pintura, monuments, ...) proporciona informació sobre la peça realitzada per persones expertes i amateurs. Es tracta d'una aplicació, gratuïta, fàcil d'usar que permet descobrir i explorar el patrimoni cultural. A nivell museístic, un dels llocs on el podreu usar és al Centre Pompidou de París. Les informacions estan disponibles en anglès i francès.

DailyArt

Interessant APP gratuïta que diàriament lliura una obra d'art amb la seva història. Sovint són peces d'artistes força famosos però també en presenta de menys conegudes per al públic en general.

Musée du Louvre

Una aplicació que facilita el coneixement de l'edifici i la història del museu, l'antic palau reial de Catalina de Mèdicis. La navegació permet apropar-se a més de cent obres mestres, visualitzar més de 500 fotos i detalls de les obres, textos informatius, etc. Disponible en francès, anglès i japonès.

MoMA (Museu d'Art Modern de Nova York)

L'aplicació, gratuïta, és idònia per obtenir informació sobre el museu gràcies a una agenda diària dels esdeveniments que s'hi duen a terme, una guia de les obres que acull, dels artistes que hi exposen, explicacions de les exposicions temporals, etc. També es pot dur a terme una visita virtual al museu. Disponible en diversos idiomes entre els quals el castellà.

Unique Visitors

Aquesta eina, exclusiva per Android i gratuïta, permet crear per part d'experts o públic en general itineraris per visitar els museus. A més, es poden accedir a informacions addicionals sobre obres d'art, ubicacions dins dels museus, vídeos, ... Entre les diverses propostes, a nivell català podeu visitar el mNAC i la Fundació Joan Miró.

A LA BIBLIOTECA

En aquest apartat podeu trobar destacades algunes de les darreres publicacions que han arribat al Museu de Terrassa.

Us recordem que aquests documents els podeu consultar al mateix Museu o bé, emportar-vos-els en préstec.

L'horari de la biblioteca és de dilluns a divendres, de 9 a 14 h.

ESQUINAS GIMÉNEZ, N. **Una passejada per l'obra de Josep Llimona. 150 anys.** Barcelona : Museu Europeu d'Art Modern, 2014

FERRER MURILLO, M. **La Guerra de Successió a Terrassa (1700-1725).** Terrassa : Fundació Torre del Palau, 2014.

Identitat augmentada. Museu d'Art de Girona: Agència catalana del Patrimoni Cultural: Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya, 2014

GAUSAC. Publicació del grup d'estudis locals de Sant Cugat del Vallès, núm. 40 - 43. Sant Cugat del Vallès: Grup d'Estudis Locals de Sant Cugat del Vallès (GEL): Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, 2012-2013

RIBERA I AYMERICH, R. **Grup colònies Ca n'Anglada. 50 anys de les primeres colònies.** Terrassa : Fundació Torre del Palau, 2014

LA RESERVA

OBJECTE: Reliquiari

CRONOLOGIA: Segles XIX-XX

MATERIAL: Argent i esmalt

MIDES: 9 x 6'9 x 2 cm

PROCEDÈNCIA: desconeguda

NÚM. INVENTARI: MdT 547

El Museu de Terrassa disposa de moltes peces que per raons d'espai no estan exposades al públic. Una d'aquestes és un petit reliquari que forma part d'una col·lecció de més d'una quinzena d'aquests objectes. Elements sagrats o profans, que van marcar l'esperit de molts humans durant centenars d'anys.

En els primers segles de l'Església, els reliquiariis s'anomenaven *eucolpium*, *brandea*, *palliola*... i es van fer per portar les relíquies (*reliquiae*). Les restes d'una persona santa després de la seva mort, els vestigis d'un passat que es conserven com a signe de veneració de màrtirs o sants. Poden ser parts del cos, teixits que

han estat en contacte amb ells, etc. Representa una presència particular de Déu per a la vida dels cristians des del temps mateix dels apòstols. Quan la nova religió estava prohibida pels emperadors romans, els creients volien tenir quelcom dels màrtirs, així, aquests elements sacres van augmentar considerablement, fins que a causa de l'abús i de les falsificacions, en el Concili de Trento (1545-1563) es va proposar de prohibir-les. Finalment, es va acceptar que el culte fos, principalment, a les esglésies. Això, però, no va impedir que es continuessin emprant en altres àmbits, com el privat.

Aquests receptacles, inicialment religiosos, variaven de grandària i de forma segons el lloc del culte, que anava des d'una església, un personatge reial o una persona particular. Hi havia la creença que tenir a prop les despulles d'una persona santa era portar una protecció divina. Així doncs, no era igual si havien d'estar dipositats en un altar, anar penjats al coll, posar-los en un lloc al costat d'un malalt o en les naus per estar protegits dels atacs dels pirates. Els objectes sants es podien guardar en petites ampolles de plata o d'or, en forma de la part del cos a venerar (braç, crani, dit) o en arquetes ricament treballades, és a dir, en totes les formes possibles de treballar la fusta, el metall o els materials preciosos.

Els reliquiari profans van fer la seva aparició amb el Romanticisme. Es van treballar petits estoigs -la majoria en forma de cor- on es guardaven algun rínxol de cabells de la persona estimada. Més tard es va popularitzar guardant qualsevol cosa, fins i tot hi ha una cançó espanyola que es diu *El Relicario* i que parla de l'enamorament d'una cantant i d'un torero.

El reliquiari que ens ocupa és un penjoll amb forma de cor. Realitzat en un metall preciós, com és la plata, treballada per un orfebre que li dona volum al mig (on se suposa que hi ha la relíquia) justament ocupant el centre on estan encastades dues imatges fetes amb esmalt, una a l'anvers i l'altra al revers. L'argent està emmotllat donant-li forma geomètrica als dibuixos, conté diferents forats rodons units per una retícula i d'altres, cap a l'exterior, amb dibuixos que semblen petites barquetes. Tot està rematat mitjançant un cordonet, formant un fistó lobular. A dalt, porta unes peces afegides a posteriori per tal d'enganxar l'anella. No es pot documentar cap inscripció de pertinença, ni d'orfebre, ni de taller.

En una de les cares de la peça es pot observar el bust d'un monjo jove (el màrtir o sant) vestit amb un hàbit negre amb caputxa i en posició orant ja que les seves mans estan juntes pels palmells. Porta el cap descobert amb una gran tonsura, els cabells són rossos i la barba ben cuidada i la seva faç és molt blanca. Tot fa pensar en

una persona del nord d'Europa. Està situat davant d'un crucifix de fusta amb una imatge de Crist, possiblement d'ivori. Darrera de l'orant veiem unes branques d'arbres amb fulles. Al no portar cap informació és difícil precisar qui pot ésser el clergue en qüestió. Per les vestidures, la tonsura i la barba es podria deduir la figura d'un franciscà conventual del segle XVIII però, no es pot assegurar.

La imatge de l'altra cara representa al nen Jesús estirat sobre una creu de fusta. És una figura blanca i rosada amb la mà dreta sostenint-se la cara i amb els ulls tancats. Els seus cabells ondulats li cauen i tapen les orelles i del seu cap surt una aureola en forma de raigs de sol. Està nu, estirat sobre un llençol de color lila. La pintura està feta de forma que es veu el nen per sobre el terra i al fons es representa un bosc, un prat i un llac.

Es desconeix la procedència d'aquesta peça i la cronologia de la mateixa és totalment orientativa.

Maria del Rosario Castillo

Castell Cartoixa de Vallparadís

Carrer de Salmerón, s/n

08222 Terrassa Tel. 93 785 71 44

Horaris: de dimecres a dissabte, de 10 a 13.30 h i de 16 a 19 h, diumenges, d'11 a 14 h
dilluns, dimarts i festius, tancat
tancat per vacances: del 22 al 27 de desembre

Seu d'Ègara. Esglésies de Sant Pere

Plaça del Rector Homs, s/n

08222 Terrassa Tel. 93 783 37 02

Horaris: de dimarts a dissabte, de 10 a 13.30 h i de 16 a 19 h
diumenges i festius d'11 a 14 h
tancat: dilluns no festius i els següents dies: 1 de gener, 1 de maig, 25 i 26 de desembre

Casa Alegre de Sagrera

Carrer de la Font Vella, 29-31

08221 Terrassa Tel. 93 731 66 46

Horaris: de dimecres a dissabte, de 10 a 13 h i de 16 a 20 h, diumenges, d'11 a 14 h
dilluns, dimarts i festius, tancat
tancat per vacances: del 22 al 27 de desembre

Torre del Palau i Centre d'Interpretació de la Vila Medieval de Terrassa

Plaça de la Torre del Castell Palau, s/n

08221 Terrassa Tel. 93 739 70 72

Horari: Cal concretar dia i hora. Visites concertades.

Claustre del convent de Sant Francesc d'Assís

Plaça del Doctor Robert, 1

08221 Terrassa Tel. 93 739 70 72

Horaris: de dilluns a divendres de 10 a 13.30 h i de 17 a 19 h

Edició: Ajuntament de Terrassa. Cultura

Coordinació: Museu de Terrassa

Fotografies: Museu de Terrassa

Disseny gràfic i maquetació: Prismàtic Arts Gràfiques

Cultura
www.terrassa.cat/cultura

Museu de Terrassa
www.terrassa.cat/museu

Museu de Terrassa

Direcció i Serveis:

Casa Soler i Palet

C. de la Font Vella, 28

08221 Terrassa

Tel. 93 739 70 72

museudeterrassa@terrassa.cat

www.terrassa.cat/museu

www.facebook.com/museudeterrassa

